

ITEM NO 5019/56

AP
May 17
IX-4604 n

CZECHOSLOVAKIA

ARMED FORCES /0300/
Political Education /0307/
RELIGION /2800/

ANTI-RELIGIOUS EDUCATION IN THE ARMY.

SOURCE VIENNA: Army officer, 25, escaped in February 1956.
For further information about source see previous reports in
this series, please.

DATE OF OBSERVATION: Until February 1956.

ENGLISH SUMMARY: In pursuit of the campaign to make the Army -
especially professional soldiers - atheistic the men are al-
lowed like everyone else, to profess a religion, but are
forbidden by orders of the day to attend religious services.
Those who disobey are not punished for church attendance as
such, but for disobeying orders, which involves exemplary
punishment. The answers given in the questionnaires for can-
didates for military academies concerning religious affilia-
tions are decisive for the candidates' military careers.

Family quarrels over religion often ensue when the
soldier returns to civilian life, particularly among Slovaks.

CORRESPONDENT'S COMMENT: Not for press release.

All reported material originates with source's own ex-
perience.

EVALUATION COMMENT: MUNICH RFE Item No. 2315/56 and LINZ RFE
Item No. 1605/56 both describe the anti-religious persuasion
of soldiers and its various aspects.

/over/

We see nothing to question in this description.

+ + +

V dnešní československé lidovědemokratické armádě se klade obzvláštní důraz na to, aby pokud možno většina vojenských osob, hlavně důstojníků a poddůstojníků z povolání, buď byla úplně bez vyznání, nebo nejvýše formálně zapsána v některé, ale zásadně náboženské úkony nevykonávala.
církví

Pokud jde o vojáky základní služby, postupují jednotlivá velitelství útvarů takovým způsobem, že - nemajíce možnost zakazovat někomu z vojáků příslušnost k některé z církví, jež je zaručena ústavou - prostě zakáží denním rozkazem návštěvu kostela. Obvykle si s nějakým odůvodňováním tohoto zákazu nikdo hlavu neláme. Voják, který je při návštěvě bohoslužeb viděn a oznámen veliteli, je potrestán pro neuposlechnutí rozkazu a nikoliv snad pro návštěvu kostela, ačkoli je všem jasné, že to je onen pravý důvod. A tak zabíjí komunisté dvě mouchy jednou ranou. Zamezují návštěvu kostela, aniž se jim to dá přímo dokázat, a současně potrestají "provinilce" mnohem přísněji, než kdyby jej trestali přímo a otevřeně. Za neuposlechnutí rozkazu může totiž takto provinilý voják dostat trest od šesti měsíců výše, a tím je přirozeně i efekt zákazu touto formou mnohem účinnější.

Výsledky tohoto jednání se pozorují ponejvíce právě u mladých ročníků základní služby, které se po odsloužení vracejí do civilního života a k rodinám, v názorech na církev a náboženství. Jsou tak změněni a zpracováni - nemalou zásluhou samozřejmě i politickou výchovou - že dochází k vážným roztržkám, hlavně s rodiči. A to opět nejčastěji v případech vojáků a rodin slovenské národnosti, kde jsou lidé v náboženských otázkách mnohem bigotnější než zemích historických.

Od roku 1949 se stalo pravidlem, že se od důstojníků či poddůstojníků z povolání přímo vyžaduje, aby byli oficiálně bez vyznání, či aby současně se vstupem na vojenské učiliště vystoupili z církve. Příslušné otázky jsou již obsaženy ve formulářích žádostí o přijetí do toho či onoho vojenského

/over/

učiliště, a spolurozhodují o přijetí.

Politická výchova v rámci vojenské presenční služby je speciálně zaměřena proti církvi a náboženství vůbec. Sleduje se ten cíl - jak je řečeno v instrukcích pro politické důstojníky - aby vojáci nejen nebyli příslušníky nějaké náboženské obce, nýbrž se stali jejími aktivně bojujícími nepřáteli. Vojákům se od počátku až do konce presenční služby vštěpuje jedna ze základních nauk komunismu, že největším nepřítelem dělnické třídy a sociálního pokroku je právě církevní hierarchie a církev sama. A komunisté jsou si velmi dobře vědomi toho, že vymýcením náboženských zásad u jednotlivce dosáhnou i změny jeho všeobecné morálky. Syn, jenž neuznává zásady morálky, zakládající se na instituci rodiny, neuznává autoritu rodičů. Nakonec jeden nevěří druhému, rodiče dětem a jeden člen rodiny těm ostatním.

End